

Streszczenie pracy doktorskiej

„Zwierzę we wczesnej myśli greckiej. Zmiany w postrzeganiu zwierząt w kontekście ewolucji koncepcji duszy i intelektu do V w. p.n.e.”

Tematem niniejszej pracy jest postrzeganie zwierząt w myśli greckiej do V wieku p.n.e., analizowane na pięciu płaszczyznach: cielesnej, psychicznej, intelektualnej, społecznej i religijnej. Interesują mnie przede wszystkim trzy pytania: 1) czy człowiek był pojmowany w opozycji do zwierzęcia? 2) czy zmiany w koncepcji duszy i inteligencji były skorelowane ze zmianami w postrzeganiu zwierząt? 3) co na temat postrzegania zwierząt możemy wywnioskować z fragmentów o charakterze perspektywistycznym? Pierwszy rozdział dotyczy metodologii pracy; w drugim analizuję postrzeganie zwierząt w eposach Homera i Hezjoda, w trzecim – w filozofii presokratyków, w czwartym przedstawiam fragmenty perspektywistyczne, a w piątym poruszam problem relacji między archaiczną koncepcją duszy, wiarą w reinkarnację a wegetarianizmem. W pracy tej starałam się dowieść, że pojmowanie zwierząt w archaicznej myśli greckiej różniło się od tego, które znamy z tekstów klasycznych i późnoantycznych. Istnieje niewiele archaicznych fragmentów, w których człowiek jest stawiany w opozycji do zwierząt, a ich interpretacja jest wieloznaczna. W badanym przeze mnie okresie ludzka i zwierzęca dusza były traktowane identycznie i chociaż poszczególni myśliciele prezentowali różne poglądy na temat inteligencji, to tylko Alkmeon uznał, że człowiek posiada pewen jej aspekt, który odróżnia go od zwierząt. We wczesnej myśli greckiej możemy także odnaleźć fragmenty o charakterze perspektywistycznym, które pokazują, że myśliciele greccy byli zainteresowani zwierzęcym punktem widzenia i uznawali go za równie wartościowy do badania, jak ludzki.

Kraków, 18.05.2023

podpis autorki:

podpis promotora: